

PROLOGAS

PIRMAS PASIMATYMAS

1999 m. rugpjūčio 30 d.

DŽOJUS

– TAU TEREIKIA NULEIDUS GALVĄ IŠLAUKTI, KOL ATLYŠ PYKTIS. TU sumanus vaikiš. Viskas pavyks. Stenkis nelaidyti liežuvio ir nekreipk dėmesio į nesąmones. Ar nori, kad tave palydėčiau į vidų?

– Velnias, kaip trokštu.

– Jaudintis normalu, Džojau.

– Aš nesijaudinu.

– Ir bijoti normalu.

– Ar panašu, kad bijau? – atšoviau širsdamas dėl tokio perdėto rūpesčio. – Aš ne mažvaikis, Darai.

– Žinau, – sutiko vyresnysis brolis, lydėdamas mane takeliu į Balilagino viešąją mokyklą – tą taką jis pats mynė šešerius metus kiekvieną mielą šiokiadienį. Vidurinę mokyklą Darenas jau baigęs, o man viskas dar tik prasideda. – Man *reikia*, kad tu čia sėkmingai įsitvirtintum.

– Taip, – suprunkščiau. – Abu puikiai žinome, kad to nebus.

– Tau čia nauja pradžia, Džojau, – pasakė jis. – Pradinės mokyklos reikalai baigti. Tad pasistenk visą tą naštą ten ir palikti.

– Nebūna jokių naujų pradžių, – lėtai nutęsiau. – Tiesiog vieta kita, o šūdas vis vien tas pats.

– Tu dar pernelyg mažas tokiam cinizmui.

– O tu pernelyg sumanus, kad gaištum čia laiką tuštiems padaršinimams, – atrėžiau. – Aš ne Šanon, brole. Manęs nereikia laikyti už rankutės.

– Negi taip blogai, kad noriu tave palydėti į mokyklą pirmąją mokslo vidurinėje dieną?

– Galėjai tiesiog iš namų išlydėti, ir tiek, – pasakiau. – Nebūtina buvo eiti kartu. Aš ne mažiukas.

– Mano jaunylis broliukas.

– Nereikia čia tų mažybinių nesąmonių, Darai.

– Koks savarankiškas, – palingavo galva jis ir liūdnamai šyptelėjo. – Na, gal norėjau šiek tiek ilgiau su tavimi pabūti.

– Mes vienam kambary gyvenam, – atrėmiau ir permečiau tonos plytų sunkumo kuprinę ant kito peties. – Ir taip daug laiko leidžiam kartu.

– Aš tave myliu, Džojau, – tai pasakydamas jis mane sutrikdė. – Juk žinai?

– *Myli?* – man susipainiojo kojos, atsigręžiau į jį. – Kas tau, po velnių, užėjo?

– Nieko, – susijaudinęs atsakė jis. – Aš tik... norėjau, kad žinotum.

– Kodėl? – perklausiau. Mane toks jo staigus pareiškimas ganėtinais sunervino. Taip nei iš šio, nei iš to – nuskambėjo tikrai keistai. – Kas vyksta?

– Nieko. – Jis šyptelėjęs pataršė man plaukus. – Nieko nevyksta, šūdžiau. Norėjau pasakyti, ir tiek.

– Gerai... – įtariai nužvelgiau brolių, nesumodamas, ar taip jau juo ir patikėti. – Bet jeigu *sumąstysi* dabar mane apkabinti visų jų akivaizdoje, aš tau spirsiu į kiaušus.

– Tau lūžinėja balsas, – sukikeno jis. – Mano jaunylis broliukas auga.

– Man nereikia žemo balso, kad išspardyčiau subinę, – pasišiaušęs atšoviau.

Jis užvertė akis:

– Kurgi ne, cyply.

– Ar čia visos panos su tokiais trumpais sijonėliais? – Išplėtęs akis spoksojau į grupę merginų, išlipusių iš mokyklinio autobuso ir sukančių taku priešais mus. – Atsiimu žodžius, Darai. – Mėgaudamasis pasauliu, išsišiepiau broliui. – Vis dėlto vidurinėje man patiks.

– Neprisivaik, – nusijuokė Darenas ir niuktelėjo man į šoną alkūne. – Tos panelės dvyliktokės. Joms tu – mažiukas septintokėlis.

– Juk liepia be mažybinių nesąmonių, – atšoviau ir mirktelėjau, o tada vėl nūsiskau į puikų plikų kojų ir apvalių užpakaliukų vaizdėlį.

– O tu dar ne per mažas į panas dairytis?

– Man trylika.

– Bus. Gruodį.

– Galim lažintis, kad papų mačiau daugiau nei tu.

– Mamos nesiskaito.

Abu taip nusikvatojome, kad net pora merginų atsisuko.

– Dieve mano! Darenas Linčas! – sukliko viena iš šviesiaplaukių ir šiltai nusišypsojusi broliui patraukė tiesiai prie jo. – Ką čia veiki? Taigi birželį per

baigiamuosius surinkai per tūkstantį taškų? Negali būti, kad tave paliko kartoti kurso.

– Ne, nekartoju. Aš tik atlydėjau broliuką pirmąją mokslo metų dieną, – atsakė Darenas, lengvai apkabinęs į jį rankas ištiesusią merginą. – To paties ir tavęs galiu paklausti. Ką tu čia veiki su Balilagino uniforma, Tome-no panele?

– Perėjau čia. Dvyliktą klasę baigsiu Balilagine, – įtemptu balsu atsakė švie-siaplaukė. – Na, taip bus geriausia, turint galvoje visas aplinkybes, supranti?

– Taip. – Brolis linktelėjo užuojautos kupinomis akimis, o aš nė velnio nesusigaudžiau. – Suprantu.

– O tau kaip sekasi, Darai? – Ji kuo skubiau pakeitė temą, kad nereikėtų taip debiliškai *prasmingai* žiūrėti vienam į kitą. Užverčiau akis ir vos susilai-kiau nenusipurtes. – Nuo to savaitgalio tavęs daugiau ir nebemačiau.

– Na, laikausi, žinai, – atsakė jis, kasydamasis sprandą. – Sukuosi, kaip tik galiu.

– Taigi. – Ir vėl toks prasmingas žvilgsnis. – Žinau.

– O aš ne, – nusprendžiau įsiterpti – kodėl gi ne? – Gal paaiškintumėt, apie ką čia šnekat?

Mano brolis neramiai atsiduso ir ėmėsi mus pažindinti.

– Kyva, šitas akiplėša ilgu liežuvio – mano broliukas. – Jis atsisuko į mane ir mostelėjo į merginą. – Džojau, čia Kyva Jang. Gal tu nepameni jos pradinėje mokykloje, bet jos sesutė yra Šanon draugė.

Mėlynom akim ji sužiuro į mane, tada šyptelėjo.

– Tai tu kitas Linčų hierarchijoje, ką?

– Taip išeina, – atsainiai gūžtelėjau pečiais, tada vėl nusigrėžiau į Dare-ną. – Tai ką, ar jau pasidalijote visais prisiminimais, ar man dar čia reiks de-šimt minučių nuobodžiauti?

– Eina sau, Darai, – nusijuokė ji, – o šitas žodžio kišenėj nieiško.

– Oi nesakyk, – atsiduso brolis. – Buvo smagu pasimatyti, Kyva. – Suėmęs už sprando, jis nusivedė mane aplink merginų būrelį toliau, mokyklos link. – Sėkmės tau.

– Ir tau, Darai! – šūktelėjo ji. – Nepasimeskim.

– „Nepasimeskim“? – papurčiau galvą ir išsisukau iš jo gniaužtų. – Kas čia dabar per velnias?

– Kas žino? – sumurmėjo Darenas, vesdamasis mane prie mokyklos var-tų. – Pats žinai, kokios tos panos.

– Ar tu su ja dulkinaisi?

– Ką? – Jis sustojo ir apgręžė mane veidu į save. – Ne, *nesidulkinau*. Kodėl iš viso to klausai?

– Tik jau nereikia čia pūstis, – nusijuokiau ir žaismingai kumštelėjau jam į krūtinę. – Žinau, kad kadaise ir su panom duodavaisi.

Darenas sunkiai atsiduso.

– Ne, taip... ne.

– Manau, tu jai patinki, – tarstelėjau ir vėl ėmiau žingsniuoti šalia jo. – Ji taip tave rijo akim.

– Rijo akim, – sukikeno Darenas. – Bet ir trenktas tu.

– Rimtai rijo! – nusijuokiau. – Gerai dar, kad išvydusi tave neapalpo. – Atsikrenkštęs prisidėjau ranką prie kaktos ir ėmiau mėgdžioti: – *Ak, Darenas Linčas! Ar neapgauna manęs akys? Ar širdelė dar plazda?*

– Šūdžius, daugiau nieko, – nusijuokė brolis.

– O tu keistuolis, – mirkstelėjau jam ir bakstelėjau alkūne į šoną. – Na, gal dar turi kokių švesiaplaukių mokykloje, norinčių kristi tau po kojom? Mielai jas perimčiau.

– Nenusišnekėk, – sukikeno jis ir liūdnai papurtė galvą. – Jei atvirai, nieko panašaus nėra. Ji tiesiog gera draugė.

– Ramiai, Darai, – nusijuokiau. – Žinau, tu gėjus. Erzinu, ir tiek...

– Dėl Dievo, Džojau! – sušnypštė Darenas, uždėjęs man ant peties sunkią ranką. – Jis apsižvalgė paklaikusiom iš panikos akim, tada atsiduso ir sumurmėjo: – Ko taip rėki?

– Kodėl tu taip? – paklausiau, pamiršęs visą gerą nuotaiką. Nusipurčiau jo ranką ir pajutau, kaip kyla pyktis. – Kodėl slepi tai, koks esi?

Jis papurtė galvą, mėlynas akis pritemdė skausmas.

– Džojau.

– Ne, negalima taip, Darai, – nenorėjau paleisti tos temos. – Aš tavęs nesigėdinu, tai ir tu nesigėdink.

– Aš ir nesigėdinu, – tyliai atsakė jis.

– Puiku, – kaip kirviu nukirtau. – Nes tikrai nėra ko gėdytis.

– Na, pasak tėčio, yra.

– Velnioip tėtį! – atkirtau. – Čia jam reikėtų gėdytis dėl to, ką išdarinėja, ne tau.

– Tu juk žinai, kad dar prieš šešerius metus mūsų šalyje gėjai buvo laikomi nusikaltėliais ir sodinami į kalėjimus?

– Taip, ir prezervatyvai draudžiami, ir kitos kontracepcijos priemonės, – tęsiau. – Tai tik parodo, kad įstatymai – šūdas.

– Džojau...

– Mūsų šalis atsilikusi, Darenai. Pats žinai, – neatlyžau. – Taip, padėtis gerėja, bet abu žinome, kad pamatai, ant kurių kuriami įstatymai, su sveiku protu susiję kur kas menkiau nei su religija.

– Nenoriu apie tai kalbėtis, Džojau.

– O aš nenoriu matyti, kaip tu vaikštai pabrukęs uodegą tarp kojų, kai visai nėra dėl ko, – atrėžiau. – Nesąmonė, Darenai. Kiekvienas žodis iš jo burnos – gryniausia nesąmonė. Nepasiduok jam, nesileisk jo gniuždomas. Tėtis gyvena viduramžių laikais, tad nediršk leisti jo ten velkamas!

– Tai ką man daryti, Džojau? – pavargusiu balsu paklausė jis. – Ištisai su juo rietis?

Taip.

– Tu jį patiestum.

– Ne, – atsakė jis. – Be to, ne kiekvienas nesutarimas gyvenime būtinai turi baigtis grumtynėm.

– Mūsų gyvenime kiekvienas, – karštai atrėžiau. – Tad patarčiau aukščiau iškelti galvą ir parodyti jam, kad esi stipriausias.

– Kaip tu, pyply?

– Kovoje aš gal nesu stipriausias, – nenoromis sutikau, – bet mano dantys aštriausi.

– Kaip ten sako? Svarbu ne šuns dydis, o tai, ar jis nuožmus. Tiesa?

Linktelėjau.

– Na štai, pagaliau pasiekėm sutarimą.

Darenas keistai mane nužvelgė.

– Tai tau atrodo, kad gyvename pasaulyje, kur kiekvienas šuo už save?

– Ne man atrodo, Darai, o taip yra.

– Žinai, – melancholišku balsu tęsė jis, – niekaip neperkandu, ar tas tavo stuburas tau atneš išganymą, ar praeiksmą.

– Kad ir kaip viskas bus, man tiks, – gūžtelėjau pečiais. – Nes man tikrai dzin.

– Nieko panašaus, – nesutiko jis. – Tau ne dzin.

– Baik, – liūdnai nusijuokiau. – Tikrai dzin.

– Geriau būtų, kad parūptų, Džojau.

– Man rūpi, – sumurmėjau. – Man rūpi tu, Šanė, Taigis, Olis...

– O aš noriu, kad pradėtum rūpintis ir *savimi*, Džojau...

– Eina *šikt*!

Vos tik išvydęs aukštą šviesiaplaukę angelo veidu, sėdinčią prie įėjimo į mokyklą, sustojau kaip įbestas.

– Kas? – paklausė Darenas ir apsidairė. – Ar kas užsidegė?

– Tenai. – Apstulbęs nuo tokio vaizdo kaipmat pamiršau visas šnekas su broliu. Iškėlęs ranką bedžiau pirštu į merginą, kurios ilgus baltus plaukus švelniai kedeno vėjelis. – *Ji*.

– Jos nepažįstu, – tarstelėjo brolis. – Turbūt šeštokė.

Tokios man dar neteko matyti. Stebėjau, kaip ji čiulpia ledinuką „Chupa Chups“, nė kiek nekreipdama dėmesio į vaikiną, kuris bandė ją kalbinti, ir ilgomis kojomis tabaluodama nuo tvorelės, ant kurios sėdėjo.

– Dieve mano, – atsidusau. – Man nesvarbu, tu gėjus ar ne, bet nepaneigsi, kad tokios gražios panos tikrai dar nesi matęs.

Kaip tik tą akimirką mudviejų su ja žvilgsniai susidūrė.

Vos tik jai į mane pažvelgus, pajutau krūtinėje karštį.

Eina šikt.

Pajutęs jos žvilgsnį buvau tikras, kad ji nuraudusi nudelbs akis.

Ji to nepadarė.

Užuot nusisukusi, palenkė galvą į šoną ir įsižiūrėjo į mane tokiu žvilgsniu, koku turbūt į ją spoksojau ir aš.

Išlenkusi antakį, ji iš lėto išitraukė iš burnos ledinuką ir metė man viltingą žvilgsnį.

Mano akys klausiamai šoko nuo jos prie to juodbruvo bičiuko, vis dar bandančio atkreipti jos dėmesį, tada vėl susmigo į ją.

Ji įžulokai pakreipė smakrą ir nužvelgė mane, lyg sakytų: „Tai ko lauki?“

Eina velniop.

Ir *ko* gi aš laukiu?

– Ramiai, broliuk, – sukikeno Darenas ir nusivedė mane taku prie pagrindinio mokyklos korpuso *tolyn* nuo šviesiaplaukės. – Ji išvaizdi, bet neskubėk stoti į ringą. Pamatysi, tavo amžiaus grupėje bus dar bent pusšimtis ne ką prasčiau atrodančių panų.

Abejoju.

– Nereikia man dar pusšimčio, – atsakiau ir atsigręžęs pamačiau, kad ji vis dar į mane žiūri. – Man reikia *tos*.

– Ak ta septinta klasė. – Juokdamasis Darenas tempė mane toliau, kol mergina dingo iš akių. – Jei per tuos dvylika metų nieko tavęs neišmokiau,

tai prisimink bent tiek: nuotaikas valdyk, galvą maitink knygomis, subinę saugok nuo nemalonumų, o nagus laikyk kuo toliau nuo taip atrodančių panų.

– Kaip atrodančių?

– Kurioms ant veidų parašyta, kad sužeis širdį ir pames.

– Tai siūlai dabar tuos šešerius vidurinės metus gyventi kaip vienuoliui, – burbtelejau ir ištrūkiau iš jo gniaužtų, kai priėjome mokyklą. – Kur registruotis?

– Aš taip ir gyvenau, – sukikeno brolis, aiškiai mėgaudamasis tuo, kad mane siutina. – Ir visai neblogai sekėsi.

– Nes tu trenktas, – atsakiau jam. – Rimtai, Darai. Niekai nesuprantu, kaip galim būti giminės.

– Na, bet giminės, – priminė jis ir prisitraukęs mane apkabino. – Kad ir kas nutiktų, aš visada būsiu tavo brolis, supratai? Niekada to nepamiršk.

– Ką tau sakiau? – sušnypščiau, muistydamasis, kad ištrūkčiau, kol niekas nepamatė, kaip glėbesčiuojuosi ne su kuo kitu, o su *broliu*. – Aš tau rimtai už tai išspardysiu kiaušus.

– Sėkmės, – jausmingai pasakė jis, žiūrėdamas, kaip šaudau žaibais. – Myliu tave.

– Dieve, ar nustosi čia apie tas meiles kalbėti? – sumurmėjau pasijutęs jau kaip reikiant nejaukiai. – Aš į vidurinę, ne į koki karą išeinu.

Jis linktelėjo.

– Žinau.

Pasijutęs išmuštas iš vėžių, atidžiai jį nužvelgiau, tada papurtęs galvą nužingsniavau link įėjimo durų.

Sustok.

Neik.

Kažkas ne taip.

Apsisuk.

Čia viskas ne taip.

– Darai, – šiek tiek pamindžikavęs apsigrėžiau ir pamačiau, kad jis jau žingsniuoja šalin. – Po mokyklos juk susitiksim?

Brolis neatsakė.

– Darai!

Ir neatsisuko pažvelgti į mane.

– Darenai!

Bet jis tik užsimaukšlino gobtuvą ir nuskubėjo tolyn.

– Tai tas bičas – tavo globėjas ar jau pats moki galvoti? – paklausė mergaitiškas balsas. Apsisukęs pamačiau ne ką kitą, o aną šviesiaplaukę nuo tvoros, stovinčią priešais. Velnias, iš arti ji dar gražesnė.

Kaipmat man išgaravo tas keistas atsisveikinimas su Darenu ir visą dėmesį sutelkiau į merginos, žvelgiančios į mane, veidą.

Aukšti skruostikauliai, rausvos papūstos lūpos, didelės žalios akys, plaukai kaip iš kokio žurnalo. Rimtas bajoris – tokios gražios kaip ji dar tikrai nebuvau matęs.

– Pats galvoti tikrai moku.

– Matei mane ten, – ramiai pareiškė ji, įsmeigusi į mane žalias akis.

– Mačiau.

– Bet nuėjai.

Linktelėjau kaip asilas:

– Taip.

– Daugiau taip nedaryk.

Eina šikt.

– Nedarysiu.

Ji dar kartą mane nužvelgė, tada patenkinta linktelėjo.

– Tu gražus.

Nusišauk.

– Ir tu.

– Hmm. – Jos lūpos kilstelėjo. – Na, tai kuo tu vardu, vaicine, gebantis mąstyti pats?

– O ar svarbu? – atšoviau, bandydamas atsikovoti pozicijas, kurias jau baigė užgrobti ši gražuolė. – Vis tiek galų gale vadinsi mane „brangiuoju“.

Ji apsilaižė lūpas, kad nepradėtų šypsotis.

– Eik eik?

Priėjau arčiau.

– Tu man pasakyk, šviesiaplauke.

Tada žengė arčiau ir ji. Nerealus vaizdas.

– Gerai, tavęs taip lengvai nepaimsi.

Šyptelėjau.

– Ačiū.

– Aš Ifė, – nusijuokė ji ir ištiesė man ranką.

– Džojus, – atsakiau ir spustelėjau gležną rankutę.

– Džojus. – Paspaudusi man ranką, ji pakreipė galvą ir be jokių skrupulų nužvelgė. – O tau tas vardas visai tinka.

– Galėčiau ir apie tave tą patį pasakyti, – atsakiau. – Tavo vardas reiškia spindesį ir grožį, ar ne?

Ji šyptelėjo.

– Airių kalbą rauki.

Raukt tai gal ir raukiu, bet *ne tiek*.

Mano pradinukų klasėje buvo tokia Ifė. Ji ištisai aiškindavo, kaip ją pavadino karingos Airijos valdovės garbei, o apie jos grožį sklido tokios legendos, kad esą ji prilygo pačiai Helenei.

Tiesa, to *šiai* konkrečiai Ifei gal pasakoti neverta.

Tik ne tada, kai man reikėjo viso įmanomo pranašumo.

– Tai į kurią klasę eisi? – paklausė ji, išsitraukusi sulankstytą tvarkaraštį iš trumpo klostuoto sijonėlio kišenės. – Aš į septintą C.

Velnias, taip ir maniau.

Išsilanksčiau į gumuliuką suglamžytą popiergalį su pamokų tvarkaraščiu. Perskaitęs viršuje „7C“, žiauriai apsidžiaugiau.

– Ir aš.

Mes vienoj klasėj.

Eina sau!

Gal tikrai man pradės sektis?

– Tai ką, esi vidutiniokas kaip ir aš, – nusijuokė ji. – Mano brolių paskyrė į 7A. Ten mokslukų klasė.

– Turi dvynį?

Ji linktelėjo:

– Už nuodėmes.

– Tai ką, mes trečia pagal protą klasė?

– Arba pagal bukumą, – nusijuokė ji. – Priklauso, kaip žiūri į stiklinę.

– Kodėl? Į kiek klasių esame suskirstyti?

– Į keturias.

– Dieve, – nusijuokiau, – nekokie mūsų popieriai, ką?

– Tai jau, – ir ji nusijuokė. – Tikrai nekokie. Kurią pradinę lankei?

– Šv. Širdies, – atsakiau. – O tu?

– Šv. Bernadetos, – išsiviepi ji. – Tai...

– Vienuolių vadovaujama mergaičių pradinė mokykla už miesto, – užjausdamas susiraukiau. – Šakės, kaip nenuskilo.

– Taigi. Aštuoneri metai su vienuolėm. Ar aureolės dar nematyti?

– Baigiu apakti.

– Pasak sesers Alfonsos, toliau ugdymą turėčiau tęsti tik mergaičių aplinkoje, – valiūkiškai šypsodamasi pasakė ji. – Panašu, mane nenumaldomai traukia *vyriškos formos*, ir jokios maldos tos traukos nenugali. – Ji užvertė akis. – Ir tik dėl to, kad leptelėjau, jog Jėzų vaidinantis aktorius iš jų rodyto filmo yra gražuolis.

Aš išriečiau antakį.

– Gražuolis?

– Ką? – nusijuokė ji. – Kad toks ir buvo.

– Man atrodo, kad tau reiktų mažiau ant kelių melstis, o daugiau...

– Nesakyk, – perspėjo ji ir uždengė man burną ranka.

– Su *vyriškomis formomis*, – sukikėnau, ranka nusiplėšęs nuo burnos jos pirštus.

– Tai ką, gal man ir šiaip reiktų daugiau laiko leisti tarp vyriškų formų? – nusijuokė ji, ir kažkoku būdu susipynė mudviejų pirštai. – Arba su tavimi? Nes galiu drąsiai sakyti, kad vyriškos formos dabar priešais mane ištis išpūdingos.

– Ar čia tu šitaip nori pasakyti, kad neturi draugo?

– Ne, aš noriu pasakyti, kad *turėsiu* draugą, kai pasisiūlysi.

– Dieve. – Man net širdis suspurdėjo. – O tu laiko gaišti nepratusi.

Ji mirktelėjo ir nusismaukė nuo peties kuprinę.

– O ko čia gaišti?

Šios merginos išmuštas iš vėžių, paėmiau jos man ištiestą kuprinę ir užsi-mečiau ant laisvojo peties.

– Taigi, – patenkinta linktelėjo ji, mėgaudamasi ryškiai rausva kuprine man ant peties. – To ir pakaks.

– Pakaks kam?

– Kitoms panoms atbaidyt.

– Kitoms panoms atbaidyt? – Iškeliau antakius. – Tu ką, mane *pasižymė-jai* savo kuprine?

– Tikrai taip, – atsakė ji, saldžiai šypsodamasi, tada apsisuko ant kulno ir nužingsniavo mokyklos link. – Na, *brangusis*, eime.

Nusijuokiau, nes tą akimirką nelabai sumojau, kaip dar reaguoti.

Jau tada man kilo aiškus jausmas, kad paskui šią merginą dar teks kaip reikiant pasekioti.

Ir kojos pačios leidosi paskui ją.

SEPTINTA KLASĖ

MONSTRAI PO MANO LOVA

1999 m. lapkričio 30 d.

DŽOJUS

AUSYSE MUŠĖ PULSAS, AŠ NEATITRAUKDAMAS AKIŲ SPOKSOJAU Į MIEGAMOJO DURIS, DĖMESĮ STENGIAUSI SUTELKTI Į KVĖPAVIMĄ, Į ĮSKILIMĄ GRINDJUOSTĖJE, Į NESENIAI ATSIRADUSIĄ SKYLĘ KOJINĖJE – Į BET KĄ, *tik ne* į nieką, daužantį duris ir reikalaujantį įsileisti vidun.

– *Atidaryk duris – kaipmat pamokysiu manierų!*

– *Bevertis šūdžius, kaip ir tavo brolis!*

– *Tai ką, išgaravo visa narsa, mažvaiki neraliuotas?*

– *Nešk čia kailį, sumautas baily, nes kaipmat išlaušiu duris!*

Krūtinėje žiauriai daužėsi širdis, visas kūnas iki paskutinio lopinėlio buvo sumuštas ir nusėtas mėlynėmis. Žinojau, kad kažkur ten viena ir bejėgė mama, bet, dievaž, nebeturėjau jėgų susirungti su žmogumi, kurį ji vadina savo vyru.

Jis šįvakar jau mane atitalžė kaip reikiant.

Nurijęs gerkle varvantį kraują, pasukau galvą ir ėmiau svarstyti galimus variantus.

Muštis.

Mirti.

Bėgti.

Mirti.

Papasakoti.

Mirti.

Slėptis.

Mirti.

Mirti.

Mirti.

Po ilgų savanaudiškų pamąstymų, ar nevertėtų peiliu persirėžti riešų, užmerkiau akis ir įtempiausi visus ligi vieno kūno raumenis, kol nuo įtampos ėmiau tirtėti.

Nereikia, vaicine.

Tavo valanda dar neišmušė.

Nesuteik jam pasitenkinimo.

Galvok apie kitus.

Iš paskutiniųjų stengdamasis atsispirti pagundai, sulaikęs kvapą mažčiau, kodėl negaliu išeiti iš namų.

Kodėl turiu likti.

Šanon. Taigis. Olis...

Šanon. Taigis. Olis...

Šanon. Taigis. Olis...

Iš lėto, kol protas apsirato ir susitaikė su mintimi, kad jokia būdu nevalia palikti trijų nekaltų vaikų su mus sukūrusiais monstrais, atlėgo raumenys, o kartu atsirado dar slogesnis depresijos jausmas.

Aš kaip sąjūsuose...

Viduje pajutau kylančią pagiežą, o mintyse iškilo vienas vienintelis veidas.

Vienintelis vardas.

Eik po velnių, Darenai, kad palikai mane vieną.

Mama kūkčiojo savo kambaryje – drabužiai buvo išblaškyti po kambarį, savigarba išterliota ant jo pimpalo, o aš nieko negalėjau padaryti.

Kaip ir anąsyk, negalėjau jos išgelbėti.

Kaip ir visais anais kartais, neįstengiau jo sutramdyti.

Iš už kambario sienų dar sklido žemo tembro tėvo balsas, bet jo vėlyvo vakaro grasinimai man pamažu virto piktų niurzgėjimu ir apgirtusiu vapesiu.

– Šūdžius nelaimingas, – pagaliau drėbtelėjo jis ir sunkiais žingsniais nušlitiniavo nuo mano kambario.

Po kelių minučių vėl išgirdau jo balsą – šįsyk kitoje laiptinės pusėje, ir vėl prie mamos. Prigėręs viskio neduoda jai ramybės.

Baisingai besidaužant širdžiai, ištiesiau ranką link žadintuvo ant staliuko prie lovos ir prisimerkiau, bandydamas įžiūrėti laiką tik nuo lango krantinčioje gatvės žibintų šviesoje.

02:34 val.

Eina šikt.

Padėjau laikrodį atgal ir susijaudinęs atsidusau, pabarbenau pirštais į krūtinę ir pamėginau nusiraminti.

Lengva pasakyti.

Ypač šįvakar.

Nes Darenos nebėra, o *jis* dar čia.

Vienintelis, kuriuo galėjau pasikliauti tokiais atvejais – tokiomis naktimis, išėjo nė neatsigręžęs.

Kaip man netoptelėjo?

Juk mačiau nueinantį.

Darenas jis niekada taip netalžė kaip manęs.

Jis pirmagimis – auksinis berniukas.

O aš – atsarginis.

Dareniui pliaukšėdavo delnais.

Mane daužo kumščiais.

Darenas diplomatiškas.

Jis kaip niekas kitas iš namiškių gebėjo įkalbėti tėvą, pastatyti jį ant žemės – na, dažniausiai.

Žvelgdamas į tuščią jo apatinę lovą, nepalietą jam išvykus, pajutau užliejantį pažįstamą kartėlį, kad, štai, netekau dar vienos vaikystės dalelės.

Aš dar tik septintokas, dėl Dievo, trylika man sukaks po gero mėnesio – kiek šansų turiu priešais dvigubai už mane stambesnį žvėrį?

Visai neturiu, ir Darenas tai *žino*, bet vis tiek paliko mane čia bejėgį.

Man dvylika metų, o aš jau pirmose mūsų šeimos namų karo fronto linijose. Mano priešas stambesnis ir stipresnis, o sąjungininkas mane apleido, kai jo reikia labiausiai.

Kai jis taryt mane nulydėjo į mokyklą, nujaučiau, kad kažkas ne taip. Jutau iki kaulų smegenų, kai jisėjo nuo manęs šalin – kai šaukiau jį kaip nupiepus mažvaikis.

Pirmąsias keletą dienų po staigaus vyresniojo brolio išvykimo sulaukęs kvapą laukiau, melddamasis, kad viskas kaip nors aprims ir Darenas vėl įžengs pro laukujes duris.

O juk aš taip niekada nesielpiu.

Nesimeldžiu.

Tačiau tą vakarą, grįžęs po pirmosios dienos vidurinėje mokykloje ir supratęs, kad jo nebėra, pašnibždom prisiekinėjau ir žadėjau kalnus tipeliui danguje, siūliau viską, apie ką tik įmanoma pagalvoti, kad tik brolis grįžtų namo.

Mano sąjungininkas.

Mano maldos liko neišgirstos, o aš per tas keletą savaikių užleidau pernelyg daug pozicijų.

Šlykštėdamasis savimi, kad slapstausi už uždarytų durų, bandžiau derėtis su savigarba, nors giliai širdyje žinojau – jei šįvakar dar velsiuosi, ko gero, pasirašysiu mirties nuosprendį.

Tu juk jau dabar vos gyvas iššliaužei...

Tada kambaryje pasigirdo garsus kūkčiojimas, ir aš vos nesustugau, vožtelėjęs galva į kambario duris, į kurias buvau atsirėmęs su žolės riedulio lazda rankoje.

– Neklausyk, – paliepiau kažkuriam iš brolių ar sesei – nežinojau, kuriam konkrečiai, nes jie visi trys, dar gyvenantys šitoje šūdų skylėje, dabar slėpėsi sulindę po mano antklode. – Užsikimšk ausis.

– Labai baisu, Džojau, – šniurkštelėjo nosyte Taigis, išlindęs iš po antklodės mano lovoje viršuje. – O jeigu jis ir vėl mamytę nuskriaus?

– Nenuskriaus, – melavau pro sukąstus dantis šešiamečiam broliukui. – Jai viskas gerai. Miegok.

– Negaliu, – sukūkčiojo jis.

– Bet reikia, – pašnibždom sušnypštė mano dešimtmetė sesutė. – Juk žinai, kas bus, jei jis supras, kad nemiegame.

– Užsičiaupk, Šanon, – suvaitojo Taigis, – man baisu...

– Aišku, baisu, Taigi, – tyliai kalbėjo ji, išlindusi iš po antklodės su mūsų trejų metų broliuku Oliu, susirangiusiu jai ant kelių. – Dėl to reikia laikytis tyliai.

– Klausykit, varykit miegot, ir greitai, – paraginau, prisiimdamas man taip be ceremonijų primestą globėjo vaidmenį. – Jūs gyvi ir sveiki. Mama irgi. Visiems viskas gerai, po galais.

– O jeigu jis vėl ją skriaudžia?

Buvau visiškai tikras, kad *skriaudžia*.

Bėda ta, kad nieko negaliu padaryti.

Dievas mato – bandžiau.

Prieš porą valandų sugurinta nosis – įrodymas, kad negaliu pašokinėti prieš gyvulį, kurį vadiname tėvu.

Ačiū Dievui, Šanon su Taigiu, atrodo, nesupranta, kaip tėvas skriaudžia mamą.

O štai aš žodžio „išžaginimas“ reikšmę sužinojau būdamas dešimties.

Nebe pirmą kartą mačiau, kaip jis ją užgula, buvau girdėjęs ir tą vis į pokalbį įmetamą žodį, bet tada pirmąsyk įstengiau jį susieti su veiksmu ir suvokti, ką tenka patirti mamai.

Suvokti, ką tas gyvulys priverčia ją priimti į savo vidų.

Nuolat.

Mano įsikišimas buvo beprasmis. Baigėsi tuo, kad mama – sumušta, nusėta mėlynėmis, sukruvinta ir nuoga nuo juosmens žemyn ant virtuvės grindų – išvarė mane iš kambario. Akyse buvo matyti, kad kaltina ir mane, nors niekaip negalėjau to sustabdyti. Dar ir nuo tėvo gavau porą gerų smūgių į įvairias brendimo dar nespėjusias paliesti kūno vietas.

Kai galutinai suvokiau, ką reiškia žaginti, kai įsisąmoninau visą to žodžio esmę ir prasmę, mano pasiryžimas niekam nepasakoti, kas dedasi namie, tik dar labiau sutvirtėjo.

Žinojau, kad penkerių ar šešerių Dareną per tuos šešis mėnesius globos namuose žagino. Buvau apie tai prisiklausęs ir jaučiausi dėl to kaltas. Todėl supratau, kad reikia tylėti ir niekam nepasakoti apie mūsų šeimos vidaus reikalus.

– *NEPAMIRŠK, Džojau: kad ir kaip sius tėtis, blogiau negu ten nebus...*

– *TAU ČIA JAU BLOGAI? Nė nenutuoki, kaip velniškai tau nuskilo...*

– *JUS globėjų šeimoje vaišindavo ledais ir tortais. O mane sužalojo...*

– *JŪS NETURITE dėl ko skystis. Jums ten buvo gera, tad baikit čia savęs gailėtis...*

– *AR ĮSIVAIZDUOJI, kas dedasi globos namuose? Ar nori, kad ir Taigį taip išniekintų kaip mane? Ir Šanon? Todėl tylėk. Mūsų namuose, palyginti su anaišiais, dar tikrai viskas gražu. Niekas neprilygs...*

KAI PAMAČIAU SAVO AKIMIS, supratau, kad nieku gyvu brolių ir sesės nepasmerkčiau tokiems baisiems dalykams.

Jau verčiau pats mirčiau – ir tai sakau be jokių teatrinį pagražinimų.

Aš rimtai.

Paskui keletą metų negalėjau naktimis užmigti. Nedrįsau. Tie garsai – jos dulkinamos – įsiėdė man į atmintį, vis kartojosi – iki nervinio išsekimo ribos.

Ir net kai būdavo tylu, sėdėdavau kaip ant adatų. Tyla mane varė iš proto kone tiek pat kaip ir jos klyksmai.

Nes iš klyksmų bent aišku, kad dar kvėpuoja.

O tyla galėjo reikšti, kad ji nebegyva.

Pamenu, gulėdavau savo kambaryje kaip šįvakar, kūnas būdavo įsitempęs, reagavo į kiekvieną čiužinio girgžtelėjimą, į kiekvieną šlykščią aimaną ir niurnėjimą už uždarytų durų kitoje laiptinės pusėje.

Tada apimdavo panika, devynis iš dešimties kartų šokdavau iš lovos ir bėgdavau saugoti sesės kambario durų, bijodamas, kad ji turi ką nors tokio, ko toks gyvulys kaip mūsų tėvas gali ateiti ieškoti.

Kai mes visi po vienu stogu, bent jau galiu ją – ir visus juos – apsaugoti, prablaškyti, kad jiems bent kiek atlėgtų skausmas ir jie galėtų pasidžiaugti vaikyste.

Jei prabilčiau, atsidurtume globos namuose. Ten, ko gero, mus išskirstytų, taigi negalėčiau jų apsaugoti nuo grobuonių, kurių, kaip perspėjo Darenas, apstu visur.

– *TAU ATRODO, kad tave tai aplenks, bet neaplenkia. Tai vyksta nuolat ir visur...*

– *NE VISIEMS NUSIŠYPSO sėkmė kaip judviem su Šanon pakliūti į vieną globėjų šeimą...*

– *VIS DAR JAUČIU jį savo kūne, plėšantį, draskantį iš vidaus, net norisi mirti...*

VIENTUO MINTIES, kad kas nors gali nutikti Šanon, Oliui ar Taigiui, man šiurpsta oda, o lūpos kiekiau susičiaupia.

Įtampą atlaikysiu.

Iškėsiu smūgius.

Nepalūšiu, kai jis girtas šėlios.

Viską ištersiu, kad tik *jiems* nereikėtų.

Kaip šventą kraujo priesaiką mintyse pakartojau įžadą, duotą tą vakarą, kai išėjo Darenas, – visomis išgalėmis saugoti ir ginti broliukus ir sesę.

Neleisiu, kad juos muštų kaip muša mane, kad skriaustų kaip mamą, kad išniekintų kaip Dareną.

Visomis išgalėmis stengisiuosi juos saugoti ir ginti nuo skriaudikų.

Kad jiems niekada netektų sėdėti užsibarikadavus kambario durų su lazda rankoje.

Ta lazda juos apginsiu aš.

Žinau, ką reiškia, kai tave apleidžia sergėtojas, ir, *kol gyvas būsiu*, neleisiu, kad jiems taip nutiktų.

Verčiau jau mirsiu pirmas.

Taigi, tegu eina po velnių Darenas, kad paliko mūsų brolius ir sesę to monstro valioje.

Tegu eina po velnių, kad padarė mane tėvo bokso kriaušė.

Tu jau nuo seno toks, vaikine...

Ir vidurinė mokykla tegu eina po velnių, beje. Mano žvilgsnis užkliuvo už neatsegtos mokyklinės kuprinės su kalnu namų darbų. Tikrai neketinu atlikti mokytojų, kurių nuomonė apie mane man rūpi mažiausiai, paskirtų užduočių.

Taip, galima drąsiai teigti, kad vidurinė mokykla – dar vienas šūdas.

Švelniai pasakyta, vyruti...

Pasak naujojo mūsų direktoriaus pono Nihano, aš *ūmus* ir *nepripažįstu autoritetų*. Jei jam būtų tekę patirti bent pusę šūdo, kuris kliuvo man, ir pats vargu ar labai taikstyti su autoritetais.

Šiknius.

Man žiauriai patinka jį siutinti.

Tiesiog negaliu jo pakęsti dėl paprasčiausios priežasties: kadaise jis su mano tėvu yra žaidęs žolės riedulį.

Žolės riedulys.

Net šiurpas nupurtė.

Man jis – ir išganymas, ir baisiausias košmaras.

Nuo ketverių verčiamas tėvo jį žaisti, siaubingai bijau, kad ta našta kris ir Taigiui, kaip krito man išėjus Darenui, tad iš paskutiniųjų stengiuosi laikytis ir žaisti toliau.

Ir man sekasi.

Pasirodžiau kur kas geriau nei Darenas ar tėvas, ir turbūt tai jį dar labiau siutina – kad nesu visiškai netikėlis, kaip jis man nuolat primena.

Bybys.

Kaip tik dėl tokių minčių ir sumautų naktų kaip šita, keliomis klasėmis vyresniam bičiui iš dabartinės mūsų mokyklos Šeinui Holandui man penktoji klasė pasiūlius suktinukę, pabandžiau.

Kai jis prikalbėjo, kad suktinukė apramins man užiančias mintis ir padės užmigti, aš tą šūdą taip giliai susiurbiau į plaučius, kad besiurbdamas vos neuždusau.

Ir žinot, kas nutiko?

Suveikė.

Tą vakarą grįžęs namo miegojau kaip kūdikis, palaimingai ir nė negirdėdamas, kas dedasi už užrakintų mano kambario durų.

Po pirmosios be pertrūkių pramiegotos nakties per kelerius metus aš iškart atsiverčiau – nusprendžiau, kad žolė man tinka.

Po suktinukės galiu atsipalaiduoti taip, kaip anksčiau neįstengdavau. Galiu užmerkti akis vakare ir negirdėti galvoje *jos*.

Galėjau nebekreipti dėmesio į alinantį išdavystės ir atmetimo skausmą, užeidavusį kaskart prisiminus, kaip Darenas paliko mane vieną saugoti visą šeimą, ar į tai, kas nutiktų, jei pamėginčiau pabėgti ir aš.

Atradau ramybę.

Štai aną šeštadienį po darbo kelias valandas prabuvau su Šeinu ir dar keliais vyresniais vyrųkais iš mokyklos.

Daugumą bičių jau pažinojau iš seniau, nes visi augome tame pačiame rajone. Visi jie iš esmės geriečiai – na, bent jau daugelis.

Nesakau, kad esu naivuolis ir manau, jog Šeiną ar jo nelemti draugeliai yra ir *mano* draugai.

Jie tiesiog man pasiūlė, kaip išsigelbėti nuo didžiausio niekšo mano gyvenime.

Nuo tėvo.

Be to, apsinešti nuo žolytės man buvo kur kas patraukliau negu slapstytis nuo įtūžusio senio už praleistą kampinį smūgį per to ryto varžybas.

Tad už paskutinius dvidešimt eurų, likusių iš neseniai pradėto darbo algos, aš pasinaudojau proga išnykti nakčiai.

Pabėgti.

Kad viskas liautųsi...

Kitą rytą, kai mane pričiupo dėl naktinių vojažų, kilo tikrų tikriausias pragaras, bet aš nė kiek nesigailėjau. Nepamenu, kaip grįžau namo. Buvau visiškai apsinešęs nuo žolės, velnio augalo kvapo ir tablečių kokteilio.

Ir man buvo nusispjauti.

Velnias, aš kaipmat vėl apsineščiau, jei tik bent kelioms valandoms galėčiau atsipūsti nuo gyvenimo tikrovės – nuo jų visų.

Dieve, kaip dabar užtraukčiau dėmelį...

– Man atrodo, jis vėl ją skriaudžia, – sugargė Taigis, atitraukęs mane nuo minčių, kai pasigirdo mūsų mamos skausminga dejonė, lydima laukinio jo kriokimo.

O, dar ir kaip skriaudžia.

– Dar kartą sakau, neskriaudžia.

– Tikrai?

Ne.

– Taip.

– Prisieki?

Ne.

– Taip.

– Ačiū, kad įsileidai pas save, Džojau.

– Nėra už ką.

– Gal nori prie mūsų įsliuogti?

Kad paskui naktį mane visą apmyžtumėt?

– Ačiū, gal tiek to.

– Tikrai nenori...

– Miegokit. Dabar.

Bjūrant nuotaikai, mintimis vėl sugrįžau prie Darenio. Tada atsiguliau bent kiek numigti, o man draugiją palaikė tik pagieža – ir mano lazda.

Vėlnias.